

Rek. 8/2017/välfärd D 2017

Tidigare nummer	A 1677/välfärd
Behandlas i	Utskottet för välfärd i Norden

Utskottet för välfärd i Nordens betänkande över politisk dialog om

Rek. 8/2017 om brandmäns cancerdödlighet och vissa cancers klassificering**Förslag**

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att

Nordiska rådet efter avslutat politisk dialog anser Rek. 8/2017 som *slutbehandlad*.

Bakgrund

Nordiska rådets rekommendation 8/2016 om *brandmäns cancer och vissa cancers klassificering* har följande formulering:

Nordisk Råd rekommenderar Nordisk Ministerråd,

att sammanställa en samlad nordisk forskningsstudie kring olika yrkesgruppers (härunder brandmän) risk för cancersjukdomar, i syfte att ge en mer heltäckande bild av forskningen inom detta område

Nordiska ministerrådet meddelade i sitt svar till Nordiska rådet att de anser att det inom arbetslivssektorn inte finns medel till en nordisk studie, men att de skulle undersöka möjligheterna att bidra till vidareutveckling av det nordiska projektet *Nordic Occupational Cancer Study*.

Politisk dialog

I samband med möte i Nordiska ministerrådet för arbetsliv den 28 november 2017 i Oslo avhölls politisk dialog mellan Nordiska rådets utskott för välfärd i Norden och Nordiska ministerrådet för arbetsliv om rekommendation 8/2016 om *brandmäns cancer och vissa cancers klassificering*.

Nordiska rådets synpunkter

Nordiska rådets talesperson Mika Raatikainen (saf) inledde Nordiska rådets ståndpunkt med att förklara Nordiska rådets engagemang i frågan om olika yrkesgruppers risk att utveckla cancer och anser det orimligt att arbetstagare utsätts för en hög grad av cancerframkallande ämnen bara genom att utföra sina jobb – inte minst brandmän och annan räddningspersonal som riskerar sina liv för att rädda våra med-



borgares liv i samband med eldsvådor och liknande.

Därför är det angeläget att se på sammanhanget mellan olika yrkesgruppers arbetsplatser och den ökande cancerrisken och behovet för ökad kunskap om detta

Nordiska rådet noterar med intresse informationen om ett väldigt intressant och relevant pågående nordiskt samarbete som nämns i Nordiska ministerrådets svar på rekommendationen i form av det nordiska projektet *Nordic Occupational Cancer Study* som undersöker relationen mellan yrke och förekomst av olika typer av cancer

Här ser man den nordiska nyttan av att slå samman de nationella registerdata över förekomst av cancer och därmed skapat ett statistiskt underlag för att se närmare på riskerna för olika yrkesgrupper.

En övergripande slutsats från projektet är att cancer fortfarande kan förknippas med arbetsplatser, men att kopplingen mellan detta inte fullt ut har utretts. Nordiska rådet uppmanade därför Nordiska ministerrådet att prioritera att avsätta finansiering till en nordisk utredning för att klargöra problematiken.

När det statistiska grundlaget för vidare studier redan föreligger, har vi en god möjlighet att bidra med ytterligare nordiskt mervärde genom att ta steget vidare. Nordiska rådet betonade vikten av att vi gemensamt i Norden prioriterar en så viktig fråga genom att klargöra cancerrisken hos samhällsbärande yrken, såsom exempelvis brandmän.

Nordiska ministerrådets synpunkter

Norges arbets- och socialminister Anniken Hauglie (H) framförde ståndpunkterna från Nordiska ministerrådet för arbetsliv. Hauglie betonade att de är eniga vad gäller det oacceptabla att arbetstagare utsätts för cancerframkallande ämnen på arbetet.

Därför har de nordiska länderna sedan en längre tid varit engagerade i att värna arbetstagare mot hälsofarliga exponeringar. Detta viktiga arbete genomförs löpande och är något som de nordiska länderna arbetar med både tillsammans och vart land för sig. Av det pågående arbetet nämndes flera nationella exempel:

- *Danmark* har finanserat ett projekt på 2, 5 miljoner danska kronor om specifikt brandmäns hälsorisker. Projektet förväntas avslutas 2017.
- *Sverige* har gjort en stor satsning på arbetslivsforskning, här inkluderas arbetsrelaterad hälsa, som innebär att Sverige i 2020 kommer att använda 60 miljoner svenske kronor mer än i dag på området.
- *Finland* har i ett nordiskt samarbete undersökt sammenhangen mellan yrke och risken for cancer.
- också i *Norge* har det länge varit betydande fokus på arbetsrelaterad cancer. I tillägg till *Statens arbeidsmiljøinstitutt*, har Norge också en fackmiljö på *Kreftregisteret* som ofta samarbetar med de andra nationella cancerregistren i Norden.



Nordiska ministerrådet är eniga med Nordiska Rådet att nordiskt samarbete på detta område både är nyttigt och önskvärt. Därför är det glädjande att konstatera att det redan görs mycket på området, både nationellt och på nordisk nivå.

Samtidigt pågår både forskning, gemensam reglering och lagstiftning på kemikalieområdet, i EU-sammanhang, där de nordiska länderna också samarbetar ofta aktivt.

Ministerrådet för Arbetslivs på rekommendationen avsåg att påvisa att det redan pågår mycket forskning. Dessutom är forskningen som både är mycket bred, långsiktig (ofta upp till 40 år), komplex och ofta mycket krävande och kostsam forskning. Därmed är denna form för forskning mer ägnad till finansiering och organisering genom ordinarie forskningsfinansieringskällor, både nationella, de nordiska, europeiska och övriga tillgängliga internationella källor.

Ministerrådet för Arbetsliv anser därför de har möjlighet att de, varken med sikte på finansiering eller med hänsyn till kompetens, kvalitetssäkring med mera. är rätt instans för forskningsprojekt och – satsningar som detta.

Men med det sagt, så vill Arbetslivsministrarna gärna uppmana det underliggande nordiska arbetsmiljöutskottet till att ta kontakt med NOCCA-undersökningen för att dryfta status, planer och möjligheter.

I den efterföljande diskussionen redogjorde även den finska arbetslivsministern lite närmare för de finska arbetsmiljösatsningarna i förhållande till ökade cancerrisker på arbetsplatser och Danmark bidrog med mer information kring de danska arbetsmiljösatsningarna. Avslutningsvis lovade den norska arbetslivsministern främja ytterligare samverkan mellan de relevanta arbetsmiljö- och cancerorganisationerna för att främja nordisk samverkan på området.



Utskottets synpunkter/konklusion

Utskottet för välfärd i Norden noterar de nordiska arbetslivsministrarnas engagemang i arbetsmiljöfrågor och fokus på cancerrisker på arbetsplatserna. Det är beklagligt att de inte i nuläget finner finansiering ens för att bidra till att utveckla den redan pågående nordiska studien, vilket kunde ge ett klart nordiskt mervärde, utan i huvudsak främst hänvisar till andra finansieringskällor.

Emellertid noteras att det pågår en del lovande forskning och insatser på området och det är glädjande att Arbetslivsministrarna vill främja samverkan mellan de nordiska arbetsmiljöorganisationerna och cancerregistren.

Stockholm, den 24 januari 2018

Anna-Maja Henriksson (sv)

Bente Stein Mathisen (H)

Helge André Njåstad (FrP)

Jenis av Rana (Mfl.)

Karen J. Klint (S)

Ketil Kjenseth (V)

Lennart Axelsson (S)

Mika Raatikainen (saf)

Nina Sandberg (A)

Ólafur Ísleifsson (Flf)

Paula Bieler (SD)

Rikard Larsson (S)

Steinnun Þóra Árnadóttir (VG)

Ulf Leirstein (FrP)